

GYÜLÉSEK.

A debreczeni takarékpénztár évi közgyűlése.
A helybeli u. n. nagy takarékpénztár tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg az évi közgyűlést a városháza nagyteremében. — Elnök Sápó Sámuel megnyitván a gyűlést, felolvastatta az igazgatóság jelentése az elmúlt 1883 dik év üzlet-eredményéről, mely szerint az az előző 1882-ik évet 7570 frt 65 krral haladja túl, t. i. 62,865 frt 33 kr tisztanyerésig mutatkozik, melyhez az 1882-ik évről áthozott 1200 frt is adatván, rendelkezésre áll: **64,065 frt 33 kr.** Ennek felosztása a következőleg javasoltatott és fogadtatott el a kgy. által:

1. A részvénytulke 120,000 frtnak 6% kamatu a részvényeseknek kiadandó = 7200 frt. 2. A tartaléktökéhez annak 6% kamata hozzáadandó = 6480 frt. 3. A nyugdíj alap 6% kamatjából a 630 frt évi nyugdíj után feutmaradó összeg tökéhez csatolandó = 990 frt. 4. A nyugdíj alaphoz csatolandó = 2009 frt 97 kr. 5. A rendkívüli tartalékhoz csatolandó = 12,750 frt. 6. Igazgatósági jutalék = 1500 frt. 7. Hivatálnokok jutaléka = 1100 frt. 8. Jótékony adakozásokra 745 frt. 9. Felosztalék a részvényeseknek = 28,800 frt. 10. A jövő 1884-ik év szükségleteire fenntartandó = 2490 frt 36 kr. Együtt = **64,065 frt 33 kr.** E szerint minden egyes r szvény után kamat és osztalékképen 60—60 frt járulván, az a szelvény beszoigaltatása mellett folyó hó 10-ikétől kezdve az intézet pénztárából felvehető. — A jótékony adakozásokra kijelölt 745 frt hova fordítására az igazgatóság által tett javaslat minden pontjában elfogadtatott és ezen összeg számtalan üdvös czélok előmozdítására fog felosztatni.

(Térszűke miatt holnapi számunkban közöljük a részletes felosztást.)

Ezt követően a felügyelő bizottság jelentése is felolvastatván, ugy az igazgatóság, mint a felügyelők felmentése az 1883-ik évről egyhangulag megszavaztatik és Koszorus Lajos részvénytul tag az igazgatóságnak buzgó működéséért meleg szavakban köszönetet mond, a mi jegyzőkönyvbe vétetini is rendeltetik.

Özvegy Zivuska Ferencz Gáspár Róza, kinek a mult évben elhunyt férje 10 éven át volt a takarékpénztárnak buzgó tisztviselője, gyermekei neveltetésére némi segélyt kérvén, részére a folyó 1884-ik évre 100 frt megszavaztatik s miután a nyugdíjszabályzat a tisztviselő özvegye és árváiról nem intézkedik, de egyébként is sok hiányokat szenved, utasittatik az igazgatóság, hogy a jövő évi közgyűlésig készítse el a nyugdíj alapszabályok módosítására vonatkozó javaslatát; kérvényező özvegy Zivuska részére nyújtandó további segély tehát attól tétetik függővé, mennyiben fog az új nyugdíj szabályzat ó rea és gyermekeire kitérjesztheteni. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnök és jegyző mellé Tamásy Károly és Csáthy Károly részvényesek kiküldetvén, a gyűlés fél 12 órakor véget ért.

II.

A "Jogász-kör" megalakulása.
Debreczen, márcz. 9.
Több évekel ezelőtt "a gy v é d e g y l e t" czimén a helybeli ügyvédi kar egy oly egyesület létesített, mely hivatala lett volna érdekeinek előmozdítására s amely egyesület a jogi ügyek megbeszélésére s általában az ügyvédek vonatkozó ügyek elintézésére alakítottatott. Kapsot akart teremteni köztök, hogy a társadalmi érintkezés minél gyakoribb és könnyebb legyen a kartársak között, hogy így kölcsönösen előmozdíthassák ügyeiket.

Tekintve, hogy Debreczenben 80 on felül van az ügyvédek száma, igen életre való eszme volt ez s a kedvezményezők törekvését ismer koronázta, de nem soká, mert mint több intézményel is megtörténik, a részvétlenség és közönyösség gátat képeztek előtte s működése fenakadt.

A mult évben — mely kedvező volt a körök alakulására, felmerült az eszme, a régi alvó "Ügyvéd egyesület" feltámasztására, vagy ha halott volna, ugy egy új kört létesíteni helyébe, mely nem csak az ügyvédek, de az egész város jogvédőit egyéneit egy egyesületbe vonva, közösen működjenek a közös czélok elérésére.

Az "Ügyvéd egyesület"-et halottai-ból felebresztetni nem lehetett s így "Jogász-kör" czim alatt, amannak módosított alapszabályival és meglévő vagyonával, egy új egyesület keletkezett, mely — többszöri értekezletek után — ma vasárnap, — meg is alakult.

Az ügyvédi kamara helyiségében körül belől másfél száz egyén gyűlt össze s Simonffy Sámuel kir. tanácsos, mint a volt "Ügyvéd egyesület" elnöke üdvözli a megjelenteket, elmondta a fentebb érintett változásokat s kérte a tagokat, hogy a "Jogász-kör"-t alakítsák meg a tisztviselők megválasztásával. Az előbb tartott értekezleteken elfogadott alapszabályzat a miniszteriumnál levén megerősítés czéljából, azok nem olvastattak fel.

A szép beszéd nagy tetszéssel fogadtatott s megéljenzetett.
Megemlítjük, hogy az elnökségre Lenyegyel Imre törv. bíró is kapott szavazatokat.
Aelnöknek tulnyomó többséggel megválasztatott Tóby István kir. törv. bró. Titkár lett dr. Pápay Imre ügyvéd, h. jogtanár, pénztárnok: Kovács József ügyvéd, g. z. d. a: Kálmán Czelyi Mór ügyvéd.

A választmány tagjai lettek:
B e k e Mihály (54), F e r e n c z y Aladár (42), dr. K e m é n y Mór (29), dr. K o l a János (57), K o v á c s Sándor (55), dr. S c h e e r Benő, (48), S i m o n f f y Antal (56), S i m o n f f y Sámuel (56), S z i l á g y i Károly (55) és T a k á c s Ferencz (55). — Szavazatokat még többen is kaptak.

III.

Estély az iparos ifjusági egyletben.
Debreczen, márcz. 9.
A Serli Ede iparos ifjusági egyleti elnök által rendezett, szavalattal és felolvasással egybekötött dalestély az iparos ifjusági egyletben kitűnően sikerült. Öt órára már megtelt közönséggel az egyleti nagy terem. Hölgyközönség is nagy számmal volt jelen.

Az estélyt az egylet daköre nyitotta meg szabatosan előadott dallal, mire a szavalatok következtek. Négy fiatal ember: a szánakki Dezső, Surányi László, Rozenberg József és Kovács Lajos vállalkoztak szavalásra, s megféleltek feladatuknak ug, hogy mindenkit meglepett. A közönség meg is tapsoltta őket erősen.

A program 6-ik számát Futó Mihály tanár felolvasása töltötte be. "Természet tudomány az ókorban" a czime a nagy alaposságal írott munkának, melyet szerző szívességből egész terjedelemben közlünk.

A felolvasó tanár uron kívül még az egyleti dalkör részesült a közönség zajos tapsaiban, mire a valóban sikerült estély véget ért. — egy láncszemmel szaporitván az iparos ifjusági egylet és a városi közönség közt fennálló kapcsolatot, s azon óhajt kelteve, vajha ily estélyek gyakori rendezése által az egylet tagjai részére pihenő napokon a kellemes a hasznossal köthetnek egybe!

IV.

A kaszinó jubileuma.
Debreczen, márcz. 10.
Tegnap, vasárnap márcz. 9 én d. u. szép számu s városunk színe-javát megába foglalt közönség tölté meg casinónk termét — mert ekkor ültök meg casinónk megalakulásának 40 éves jubileumát. Ezen társaskör, melynek gyönyörű helyiségei, gazdag könyvtára, s olvasó terme vonzzák a város előkelő éget, méltán is megerdelemi az iránta nyilatkozó érdekeltséget s a mi az idegennek is rögtön feltűnik, az a casinónkban uralkodó választékos modor és hang, melynek tekintetében párját ritkítja. Ily tekintélyes testület valóban nagy hatást gyakorolhatna a társadalomra szellemi irányban is, ha tekintélyét néha-néha latba vetni megkísérelné.

Az első szek sorban láttuk gr. Degenfeld-Schomberg József főispánt bájos nejjével. Nehány percze megérkezésük után Szögyény István m. kir. törvsn. elnök elfoglalta elnöki helyet, míg a jobbra eső felolvasó asztalnál Szűcs István ak. lev. t. és törvsn. bíró, balra Boczkó Sámuel titkár foglaltak helyet.

Szögyény István elnök hangsúlyozza az összefogvetel czélját. Megelőző napon mult 40 éve hogy "a legnagyobb magyar" által megpendített eszme itt is megvalósult s a casino — városunk intelligenciájának kedves szórakozó helye — megalakult. Üdvözli a mai jubileumra összegyűlt díszes hölgy és férfi közönséget s átadván a szót az ünnepi szónoknak, a jubilaris ünnepet megnyitja.

Szűcs István felolvassa "A debreczeni casino" czimű értekezését. A nagyérdemű monografiát volt alkalmunk ösmertetni s az ezuttal 24 oldalra terjedő, díszes nyomtatott füzetben osztottat ki. A mű méltó a kiváló történeész fényes tollához.

A mely benyomást gyakorolt felolvasás után gr. Vályi Antal tolmácsolta a felolvasóval szemben a közönség köszönetét s a casino részéről jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz.

Ezen indítvány általános helyeslés között elfogadtatott.
Szögyény István elnök ezután köszönetét fejezi ki ugy a felolvasónak, mint a szép számmal megjelenteknek s a jubilaris ünnepelet befajeztatnak nyilvánítja.
Az ünnepély 5 óra után ért véget.

része már meg van, s 1661-ig föl is dolgoztattott. A nagyobb munkából Thaly ezuttal csak egy fejezetet olvasott, mely Bercsenyi Imre életére vonatkozik. Bercsenyi ősrégi helynév, már sz. László egyik adománylevelében említetik s Sár vize mellett fekkdt. Bercsenyi Imre Szekesen 1589-ben született s egyetlen fia volt szüleinek. Az ifju az akkori szokások szerint részint itthon, részint külföldön nyerte kiképzetését. Midőn a külföldi egyeteméről hazajött, atyját Basta táborában találta, valószínű tehát, hogy ő is e táborhoz csatlakozott. Felésegül Lugo-si leányt vett, kinek hozományával birtoka igen nagy terjedelmű lett — 1617—18 táján külföldre ment, főleg azért, hogy mint buzgó katolikus ne legyen kénytelen Bethlenel hitsorsosai ellen küzdeni. Volt Palaesztinában is. Mikor haza jött Bethlen békét kötött Ferdinánddal, Bercsenyi közeledni kezdett Bethlenhez, s a bizalom lassankint annyira nőtt kedett, hogy pl. 1625-ben a budai vezérnőlt járt fontos missióban. De már 1625-ben a végén meghasonlott a jó viszony, mert a háboru ujra kitörő felben volt s Bercsenyi nem akart a katolikusok ellen harcolni. Ez szültte az a catastrophát, melynek folytán a Bercsenyi család Magyarországra jött át. 1631-ben ujra Palaesztinába vándorolt s ekkor kapta a. sz. sir lovagrendjét. Midőn visszatért, Miklós nevű fia született. Ferdinánd király a pozsonyi udvari kamara tanácsosává nevezte ki Bercsenyit s nagyon kedvelte, ug, hogy többször fontos diplomatai küldetésekre alkalmazta. Mert Bercsenyi Imre egyaránt kitűnő férfi volt diplomatiai, katonai, vagy gazdasági téren. — A család 1639-ben emeltetett bárói rangra. Bercsenyi Imre a svédek ellen harcolandó, felajánlotta kardját a császárnak, csapatot toborzott, mely mint külön hadosztály Bercsenyi parancsnoksága alá helyeztetett. Kinttétésül 1639. évben tábornokká neveztetett ki. Bercsenyi e hadjáratban esett el Prágánál egy roham alkalmával. Dynastikus hűség, buzgó katolicismus, de kemény magyarság, ezek voltak főjellegvonásai. — Az érdekes felolvasást megéljenzeték. Thaly végül jelentést tett azon kutatások eddigi eredményéről, melyeket a kiküldött bizottság Buda visszavétele történetének megírása érdekében tett.

Lugossy József temetése.

Debreczen, márcz. 9.

Ritka és a valódi nagy érdemeket méltán megillető öszinte és mely részvét nyilatkozott tegnap néhai tudósunk Lugossy József végső tisztességételenél.

Az a szerény, zárkózott egyén, ki mondhatni csaknem kizárta magát életében a társas érintkezéstől, csak azért, hogy a tudományoknak szentelje életét, — nem tilhatta el, hogy temetésén a részvét a legnagyobb mérvben nyilatkozzék iránta. A kegyelet és elismerés adója volt ez, a nagy tudományu férfi örökké megmaradó érdemeiért.

A gyászszertartás d. u. 3 órakor vette kezdetét s a halottas háznál nagy néptömeg gyűlt össze a város társadalma minden osztályából s ott láttuk gr. Degenfeld S. József főispánt, több megyei tisztviselővel, a várost L a k y Lajos tanácsnok képviselte. Ott láttuk a helybeli tanintézet összes tanárait, a tanuló ifjuságot a ref. lelkeszi kar stb.

A magyar tud. akadémia részéről B u d e n z József, Szilády Áron, dr. Teódoók József r. tagok és Szűcs István lev. tag voltak jelen.

A koporsón több gyönyörű koszorú volt, mind felirattal ellátva. Ilyenek: "Juliana Testvérénék", a főisk. tanári kar "tanártársának", aztán az akadémiai halgatóság "tanárának" és "Felső Bány a város a. e. v. ref. egyháza, a nagy tudományu szülötének" stb.

A gyászszertartás a háznál éneklésből állt s aztán a gyémantplomba vitték a halottat (tanárok, tanítók és felsőbb halgatók karon vitték), hol az énekkar kétszer énekelt. A közönség "Te benned bízunk" kezdetű XC-ik zsoltár 1. versét énekelvén, ngos Révész Bálint püspök ur lépett a szószékre s gyönyörű imát mondott az elhunyt egyetemes tudományu férfi fölött. Vázolta imájában a nemes férfi munkálkodását, ki rokonaitól is elzárkózott, hogy végezze azokat, "melyek az én atyámnak dolgai" az irás szerint. Aztán a vigasztalás balzsamát csepegtette a szomorodott felek szívere s az "U r i - i m a" után költői melegséggel, apostoli ihletéssel bucsuzott el a nagyhalottól.

A szertartás bevégezödvén, a hosszú menet megindult a czegléd-utcai temetőbe.

A sirnál emelkedett beszédet mondott Balogh Ferencz, főiskolánk kitűnő hittanára. E beszéd egész terjedelmében közölhetjük. — Balogh Ferencz után Szilády Áron k-halasi ref. lelkesz, az akadémia küldötte s nagynevű tudósunk, a megboldogultnak egykori tanítványa emelt szót. Könyei sokszor elfojtották szavait s midőn a legforróbb szeretettel, fájó érzéssel emlékezett meg a nagy halott nagy érdemeiről, — vole együtt sirt a közönség Majd felhangzott a főiskolai énekkar gyászenéke s a jelenlévők némán oszlottak szét a behantolt sirtól. A nagy tudós nagy emberek mellett (Révész Imre, Vecsey József) alusza örök álmát. Áldás és beke legyen hamvain!

Balogh Ferencz beszéde így hangzik: T. gyászos gyülekezet! A kollegium tanárokra nem válhatik el bucsu és emlékiró nélkül legregibb tisztársá-

tól, karának díszétől, a tanintézet fényétől. Itt tanult ő Peczely és Kerekes tanárok fénykorában, az 1830-as években, midőn magyarul szólaltak meg (1833 óta) a tanszékek; ide tért vissza mint a magyar nyelv és irodalom tanára 1845-ben, legfőbb kincsev tette a kollegiumot, ezért lett ő is e kollegium kincsev.

Mint a tanár lelkesülni tudott a magyar nemzeti nyelvünknek kristály tömege és legparányibb arany-póra iránt, nonszereine láva-hevétől gyult és hevült az, a ki közelébe jött. Mellözve egyéb tantárgyakban is érdeklődő vonásait, a magyar nyelv és irodalom előadását emeljük ki. Tanszékeben demosztreneszi erővel ragadta magával hallgatóit s érezette velök a bámulat és búbj csodás hatása alatt a tudomány fenséges hatalmát. Kivált az 50-es évek zordon s derűs kilátásokra parányi nyilatásokat sejtető korszakban a nemzeti irodalom, nyelv nagy hatású ekes apostoloként világot öntött s a fény, mit halgatói lelkebe vetett, jótékony volt s olthatatlanul világoland azok keblébe eltök fogyátig. A legborultabb korszakban derengett, derített, az ifjuságot szombjassá tette a tudomány iránt s a jobbkor, jobb jövő derület éreztette velök! (Evangyéliumu Protestans Lap. 1877-év, 160. l.) Róla beszélt az ifjuság, dejes hatású előadásairól regélt szülei, harati körökben, helyben és vidéken, egyes leckeiről, ős dalok iratásáról stb.

A német iga külkényszere alatt 1852/3. uj alakuláson ment át a főiskola beosztása, a magyar irodalom az akadémiai tanszaktól elkülönítetett, Lugossy a helyen és heber nyelvitantást vette át. Mi kik ekkor halgatottuk őt, kivált Alkesztész tragodia irodalmi fejtegetését, szivtuk szép lelke egész báját, mint balzsamos ligetek illatárját, alig vartuk, hogy 2-ik lakóhelyéből, a nagy könyvtárból szokásos gyors lépteivel a szószéken teremien, a figyelmezes halk csendjében elfeledtük, hogy az időnek szárnya van.

Az országos ébredés tavaszi ünnepén ő rendezte (1859.) a könyvtárban a Kazinczy ünnepélyt, ő ki minden nyilvánosságot került, kilepve rejtekeiből, maga állt a zóldasztalka mellé és soha nem tapasztalt erélyileg szólt az irodalom és nyelv apostolának jellegtőségéről; sőt elment a kollegium képviselőtében a s. p. t. a. ki főiskola 3. százados öröm ünnepére (1860.) Munkássága kellő pontján 1861-ben szelhűdési roham dobtant le karszékeiben, benntan kényszerült nyugalmba vonulni szülőföldre szép vidékére, szeretett testvérei karjaiba. Elhunyt s mi elvesztettük őt.

Mit tett a 15 év távolléte alatt? — Mindig tanult, a világ-nyelvek bányájainak melyeig akart hatolni, a Ganges partjai felé fordítván lelki szemét, a szanszrit nyelv labirintjába szállt le, muzeumába Európa könyv-piaczáról begyűjté az ő nyelv kincseit, így új nyelv birodalmának urává tette magát s a nyert üdülés után visszavagott Mekkájába Debreczenbe, bár ha hatyu dalát kellett őt nyelvészeteinek költészetében zengeni el. Távolléte alatt részben megújult és egyházi tanítványaival szaporodott tanárok, öszvezerével a püspökkel, örömmel karolta őt viszont, külön szobát nyert rendelkezésére, szinig töltött gazdag könyvtára egyszeivel, ez lett czellája, kápolnája s önkényt vállalkozott néhány halgatói számára sajátos tanterme.

(Folyt. köv.)

Helyi hírek.

Lugossy József temetésére leérkezett B u d e n z József budapesti egyetemi tanár, a híres finn nyelvész s Szilády Áron halasi ref. lelkesz s orsz. gyűl. képviselő, kik az akadémiai képviseltek a b. e. Lugossy József temetésén, a ma déli vonattal utaztak el városunkból. Delelőtt G e r e s i Kálmán tanár kíséretében ugy a főiskola mint a város nevezetességeit megzemlélték; kivált a főiskola könyvtára felől nyilatkoztak elragadtatással s a névkönyvbe jegyezték neveiket. — Lugossy József sirja a czegléd-utcai temető egyik igen szép helyén van a temetői rakkal szemköt. Közte van a V e c s e y József volt tudós tanár és R é v e s z Imre az országos hírű ref. lelkesz és nagyiró sirjának. E két ferfiut Lugossy s szíveinek egész melegséggel szerette életökben s most a kihűlt szívek egymás közeleiben porlanak. Az örök emlékeztet örökjék sírok fölött.

Honvéd bal. Vigadjunk a kesergőkért! A nemzet szegény, a haza képtelen volt méltólag jutalmazni azokat a "névtelen felisteneket, a kik 1848/9-ben a legnemesebb csatában álltak ki a sikra, küzdeni a nemzet függetlenségéért, szabadságáért. Ezeknek a dicső hősöknek örök halára van kötelezve a magyar. Nem párt kérdés az ő ügyök, hanem az egész nemzet érdeke. Sajnos, hogy a kiknek oly elvitázhatatlan joguk van a támogatásra is, az 1848/9-iki honvédek márcz. 15-én tánczvizgalmat rendeznek a Koronában. Nem egyeni, nem családi érdeket akarják ők előtérbe vonni, hanem azt a szent célt tartják szem előtt, hogy míg a város területén lesz valaki abból a magyaros emlékü korszakból, addig azt bajtársilag tisztességesen eltakaríthassák, s aztán 13 honvéd abban a régi szép és lelkesedett keltő ruhában minden hazafias és kegyeletes ünnepején megjelenhessék. Erre a czélra tartják ama nagy nap évfordulóján báljokat. A ki teheti, ismerje hazafiai köteletségének támogatni őket. Vigadjunk a kesergőkért!

Tegnap főbb eseményeit "Gyűlések" czimű rovatunkban veszik. t. olvasóink. A "t e r m é n y e s a r n o k" nem tarthatott meg gyűlést s el lett napolva. Az iparos ifjuság egyesületében Futó Mihály tanár ur által tartott szép felolvasást, lapunk holnapi számá-

ban kezdjük közölni, miután sága ma ezt nem engedte.

Felolvasás. Jövő iparoskör legközelebbi felrosház nagytermében. Ez pá r Imre, e lap f. szét. "Munkások a költészetben." E mintegy felórát igénybe része megemlékszik a k h ires iparosokról, minők a a borbély Jasmín s a p e b e m u t a t j a e n n e k. "A g y e c z i m ű g y ö n y ö r ű k ö l t e m e t u l a j d o n k e p e n i t á r g y a z a s f o g l a l k o z ó k ö l t e s z e t s z e k e n k i v ű l z s z e b b n e l z e b b H u g ó V i k t o r, S c h i l l e r, B e r a n g e r, P e t ő f i S á n d o r, H e r w e g h s m á s n a g y k ö l t e s z e s z i n t e n m e l t a v k i v ű l ő g o n d j a l e n d a h o r e i s s m i u t á n e z l e s z e D e b r e c z e n b e n, r e m é l h e t ő e z e n n e s e l á t o g a t o t t, h o g y v e n d e g e k a k ö r á l t a

Színház. D i t r o h o l n a p r ó l e m a r d a t b i z o n a. "N e z d m e g a z a j t á t s z i n r e. — E. K o v á c s v á r o s u n k b a e r k e z t i. — K e l m e g e m l i t j ű k, h o g y a s z o m b a t e s t i e l ő a d á s a n a t e b e n k i t ű n d e n f o l y t l e k e u d ö j e" c i m ű n e p s H a l m a y n e s s z o n y e s z e p e n a d t á k e l ő d a l a i k a t u r o l y e r ő s t o r o k b a j b a u t e n n e m l é p h e t f ö l. S z e r u r j á t s z a.

Népesedés. M á r c z i t h e t r ő l a k ö v e t k e z ő n e p e s r e n d e l k e z e s ű k r e. S z ű l e t t t ö r v e n y e s e n 13 f i u, 13 l e á n y, 4 l e á n y; h a l v a s z f i u e s 1 t ö r v e n y t e l e n l e á n y e s l e á n y 18 — 37; b) b a n i f i u 2 l e á n y — 3; h i t k ö z s e g b e n 1 f i u; a s z ű l. 41. E z z e l s z e m b e n e l h a l t a e g y ű t t 29 e g y e n, s z a p o r k ö z t ő t e v e n a l o l y g y e r h e n y b e n e l h u n y t 2 10 e g y e n.

Sétahangverseny. v e r e n y, t e g n a p t a r t a r t o t t d i s z t e r m e b e n i g e n s z e p s A m ű s o r m i n d e n e g y e s a r a t o t t. C z a p e k, a M e r e s r e m é l t ő b u z g a l o m k a r t, n e m c s o d a, h o g y a j a t e k a m i n d i k á b b l á t o g a z e t e s h a n g v e r s e n y e k e t.

Fényképezés. N e z s e f e l h u n y t t u d ó s u n k a t e l ő t t l e f e n y k e p t e z t e. A f e l k i t ű n ő h i r e v n e k o r v e n y e E g y e z e g y e k i g a t j a, B A f e l v e t e l k i t ű n d e n s i k e r t.

Varjus multság. s a j a t s á g o s b o s s z u s á g o t s z o s e g n e k, k i l ö t t ö s e n D e b r s z á m r a s e r t e l e k o s s z e r c s i s o k e r d e k e s k i s e r l e t e t r a. F o g t a k k é t v a r j u t, z ö l d r e, a m á s i k a t r i k t ő c s e n g ö t k ö t t e t t e n y a k u r k e c s t á j t a k. A z e g y i k e t l e h u t u d o t t r e p ű l n i, d e a m á s i n e b o n á t c s i n á l t a v a r j u t e n n e k n e m l e t t h a t á s a, s z á m m a l c s i n á l j á k a k e l l ő k ö z ö n s e g n a g y b o t r a n k o z o d e n h á z t u l a j d o n o t d r o t o t, a z u g n e v e z e t t "g e r i n c z" n e m s z á l l a n k. I g y t a l a n s o k k e l l e m t e l e n s e g - f e l e t.

Muray Károly aláírás. k ö n y v m a t u v á l l a t u t á n, a m e l y b a r t r e f a h a n g j a n — o l y a s m i n s z e g y ű j t ű e " a z u t ó k o k i k a n e v e t e s s e g e s t e n n i a k a r f o g j á k, h o g y e z a l l i t a s n e m l a r o f a g a s.

Halálozás. R é s z v e k e z ő g y á s z h i r t. Ö z v e g y l e t e t t F r á t e r M a r g i t a m. A d o r j á n, G a b r i e l l a, E r n ő u g y s z i n t é n ö z v. M a g y a r y F o d o r B o r b á a, s z o m o r o t a f e l e j t h e t e t l e n j ő f e r j, g y a r y G e z á n a k h o s s z a s b a j b a n, f ö l ő h ő 6-án e l e h á z a s s á g u n a k 8-ik e v e b e n m u l t á t. A m e g b o l d o g u l t h 8-ka n, d e l ű t a n 3 o r a k o r e g y h á z s z e r t a r t á s a s z e r i n b e n ö r ö k n y u g a l o m r a h e t i s z i s s e g t e t e l r e a m e g t b a r á t a i e s i s m e r ő s i t i z s z. V e r t e s, 1884. M á r c z i u s 6.

Szöllőszet. P l o h á t r ű l e t v á n d o r s z ö l l ő s z e t t u v a s á r n a p e s h e t f ő n e m e l e a d á s t f o g t a r t a n i a s z ö l l ő

Teme svárnyé-Fa. s z ű l t ö t t e n e k s a k s a s s i t a g j a n e k h ő 6-án t a r t n y e s e n s i k e r t ű t: s z i n r e h e r c z e g n ő" e s B e r c z i k A

ban kezdjük közölni, miután a tárgyak sokasága ma ezt nem engedte tennünk.

* Felolvasás. Jövő vasárnap tartja az iparoskör legközelebbi felolvasó ülést a várososház nagytermében. Ez alkalommal Gáspár Imre, a lap f. szerkesztője olvassa fel „Munkások a költészetben” című értekezését. E mintegy felórát igénybe vevő felolvasás első része megemlékszik a költészetrel foglalkozó híres iparosokról, minők a cipész Hans Sachs, a borbély Jasmin s a pék Rebound; felolvasó bemutatja ennek „A gyermek és az angyal” című gyönyörű költeményét is. A felolvasás tulajdonképeni tárgya azonban a munkásokkal foglalkozó költészet s az általános fejtegetéseken kívül szebbnél-szebb részleteket vesz át Hugó Viktor, Schiller („Dal a barangról”), Beranger, Petőfi Sándor („Az apostol”), Hood Herwegh s más nagy költőktől, kiknek működése szintén méltatva leendő. Felolvasónak kiváló gondja leendő a h o l g y k ö z ö n s é r e is s miután ez lesz első nyilvános föllepése Debreczenben, remélhető, hogy az iparoskör ezen ülése látogatott leendő. Megjegyezzük, hogy vendégek a kör által szívesen láttának.

* Színház. Ditrőy Mór jutalomjátéka holnapról elmaradt bizonytalan időre s holnap a „Nézd meg az anyját” című vígj. kerül színpadra. — E. Kovács Gyula szerdán fog városunkba érkezni. — Kapcsolatban a hírekkel megemlítjük, hogy a „Koldusdiák” szombat esti előadása nagy közönség jelenlétében kitűnően folyt le. — A „Betyárkandó” című népszínműben tegnap este Halmayné asszony és Kiss M. ur igen szépen adták elő dalait. — Nyilas M. ur oly erős torokjában szenved, hogy e héten nem léphet föl. Szerepét ma Kiss M. ur játssza.

* Népesedés. Március hó 2—9-ig terjedő hétről a következő népesedési adatok állanak rendelkezésünkre. Született a ref. egyházban törvényesen 13 fiú, 13 leány, törvénytelenül 5 fiú, 4 leány; halva született 1 törvényes fiú és 1 törvénytelen leány; összesen fiú 19 és leány 18 = 37; b) a rom. kath. egyházban 1 fiú 2 leány = 3; c) az izr. státuszú hírközönségben 1 fiú; a szülöttök összes száma 41. Ezzel 29-en elhaltak fiú 16, és nő 13, együtt 29 egyén, szaporulat 12. Az elhaltak közt öt éven alóli gyermek van 14; vörhenyben elhunyt 2 gyermek, tüdőbajban 10 egyén.

* Sétahangverseny. A második sétahangverseny, tegnap tartott meg a „Bika” szálló dísztermében igen szép számú közönség előtt. A műsor minden egyes száma nagy tetszést aratott. Czapek, a derek karmester, elismerésre méltó buzgalommal tanítva a zenekart, nem csoda, hogy annak szabatos kitűnő játéka mindinkább látogatottabbá teszi az élvezetes hangversenyeket.

* Fényképezés. Néhai Lugossy József elhunyt tudósunkat a család a temetés előtt fényképezte. A felvételt a városunkban kitűnő hírnévnek örvendő „Gondy és Egyégy” cég egyik tagja, Egyégy Imre teljesíté. A felvétel kitűnően sikerült.

* Varjus multság. A varju sok és igen sajtáságos bosszúságot szokott okozni a közönségnek, különösen Debreczenben, hol millió számban sereglenek össze estenkint. A berkecsik érdekes kísérletet tettek az eliasztásra. Fogtak két varjút, egyiket befestették zöldre, a másikat ríktó tarka színre s egy-egy csengőt kötöttek nyakukra, aztán szabadon bocsájták. Az egyiket lezuhatta a csengő s nem tudott repülni, de a másik annál nagyobb zenebonát csinált a varjútársak közt. De bizony ennek nem lett hatása, a varjak most is nagy számmal csinálják a kellemetlenséget a sétáló közönség nagy botránkozására. Jó volna, ha minden háztulajdonos drotot huzatja a háztetőre, az úgynevezett „gerincz”-re s erre a varjak nem szállanak. Így talán ki lehetne kerülni a sok kellemetlenség-félet.

* Muray Károly aláírásával, egy kéziratkövetítő könyvmatu vállalat után, a vidéki lapokban egy közlemény talált belyet, a mely Gáspár Imréről — bár tréfa hangján — olyasmir állít, hogy leveleit összegyűjtötte „a utókor számára” stb. A kik a neveléssé tenni akart írót ösmerik, — tudni fogják, hogy ez állítás nem lehet egyéb, mint ostoba ráfogás.

* Halálozás. Részvételt vettük a következő gyászúrt. Ötvegy Magyar Gézné született Fráter Margit a maga és gyermekei: Adorján, Gabriella, Ernő és Géza nevében, — ugyszintén özv. Magyar Györgyné, született Fodor Borbála, szomorodott szívvel tudatják a felejtethetetlen jó férj, apa és gyermek Magyar Géznak hosszas szenvedés után vese bajban, fol; hó 6-án életének 35 dik, boldog házasságának 8 ik évében történt gyászos kimúltát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 8-kán, délután 3 órakor fognak a hely. hitv. egyház szertartása szerint, a vértessii sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végítzestételre a megboldogultnak rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívottak. Vértess. 1884. Március 6. — Béke poraira.

* Szőlőszat. Plohár Pál a tiszántuli kerület vándor szőlőszeti tanár a legközelebbi vasárnap és hétfőn elméleti és gyakorlati előadást fog tartani a szőlőszetből.

* Temesváryné-Farkas Irma városunk szülöttének s a kassai színház jeles drámai tagjának e hó 6-án tartott jutalomjátéka fényesen sikerült; színpad került „A bagdadi hercegnő” és Berczik Árpád „Egy szellemdus

hölgy” című egy felvonásos vígjátéka. A művésznőt riadó taps és kihívások fogadták, két koszorúról selyem szövet hullt alá s költemények osztattak szét a nézőtérben.

x Rechnitz Frigyes Bódog, (előbb Ormós Gábor) cég által lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x A mint értesülünk a berlini Frister és Rossmann varrógép gyára a helybeli piacon egy saját és minden létező varrógép gyártmányokból fórártat fog rendezni; a pontosság és ismert megbízhatóság, a legutányosabb gyári árak előnyösen ajánlják ezen időszéri alkalmatosságot, a nagy közönség figyelmébe, mely a pártfogást a fentebbiekkel fogja kiérdemelni.

x Kötüntetések. Ó felségeik I. Ferencz József és Vilmos a maláta-kivonatú egészségügyi sör készítőjét és felfalóját, Hoff János urat Berlinben (főraktár Ausztria-Magyarország részére I. Graetn, Bräunerstrasse 8. Bécsben) minden európai uralkodók udvari szállóját kitüntették és pedig a német császár kinevezte kir. tanácsosnak és a koronarend lovagjának. Dícséretre érdemesté gyártmányát mint gyomorerosító tört, mint már magasléki testvére, Frigyes Vilmos király tett. Ó felsége I. Ferencz József feldíszíté az arany érdemkereszttel és azt mondá: „Örvendezik oly férfit, mint ön, kitüntetni.” Adományozta részére az udvari-szállító oklevelet is. Dr. Confeld J. gy. orvos Würzburgban s több rendnek lovagja, mondá: „A Hoff János-féle maláta-kivonat, maláta-csokoládé hatása minden két ségenkívül; innen van kiváló hatása a testszervek minden betegségeiben. Bizonyára minden és szert ösmerő orvos, ajánlani fogja betegének.” A Hoff János-féle maláta-kivonat az egész földön elvannak terjedve (27,000 rakhelye van.) A főraktárak Európa fővárosaiban 20 év óta vannak, Berlinben, Hamburgban 1859 óta, Párisban és Bécsben 1861, Londonban, Sz.-Pétervárt és Budapesten 1862 óta

Hazánk s a külföld.

— János főherczeg új rópirata János főherczegtől a napokban Linzben, hol a főherczeg jelenleg tartózkodik, rópirat jelent meg, melynek a címe „Bepillantás a spiritizmusba”. A rópirat a Bastian lealázásának esetét beszéli el igen részletesen. A rópirat igen szépen van írva s multságos olvasmányul szolgál, mert a főherczeg igen humorosan beszéli el a spiritizmus személynységeit. A rópirat kritikai része magasabb filozófiai szempontból indul ki a könyvecske megérdemli, hogy sokan olvassák.

— Egy vád. Hentaller Lajos orsz. képviselő néhány nappal ezelőtt levelet kapott egy privigyei ismerősétől, a ki a nagyfelháborodásai arról értesítette ho, y, Spozon Ernő privigyei képviselő, egy társaságban Kossuth Lajosról azt állította, hogy kivitte a nemzet kincstárát. Hentaller Lajos e levél vétele után a képviselőházban közölte a dolgot. Abonyi Emil és Horváth Gyula kormányparti képviselőkkel, egyuttal felszólította őket arra, hogy Spozon Ernőtől felvilágosítást kerjenek, esetleg pedig az ő nevében hívják ki. Abonyi Emil és Horváth Gyula nemcsak hogy szívesen engedtek a felszólításnak, hanem egyuttal kijelentették, hogy az ügyet ők is magukéva teszik. Fölkerestek Spozon Ernőt, s felvilágosítást kértek tőle. Ez erre kijelentette, hogy Kossuth Lajosrel semmiféle vádat nem hangoztatott, s ez írásban is kinyilatkozta, azzal indokolva kijelentését, hogy ő nem is szólhat a 49-iki eseményekről, mert ez időben csak kilencz éves volt. Spozon és Hentaller közt fenforgott így ezzel ugyan befejezést nyert, de azért Spozonra nézve alkalmassint folytatása is lesz, mert most azokkal áll szemben, akik állították róla, hogy Kossuthot rágalmazta.

— A szabócski alispánja életveszélyben. Nyiregyházaról írják nekünk e hó 6 ki kelettel: Szabolcsmege alispánja Zoltán Jánosnak tegnap sajtáságos balesete volt és csak csodás véletlennek köszönheti, hogy nem vált rá végzetessé. A mint az alispán magánlakásáról a hivatalba ment, két mézáros legény egy dühös ökröt vezetett a vágóhídra. A barom egy váratlan ugrással kiszabadult, neki rontott az alispánnak, földre teríté és szarvával fölhasítá felöltőjét és nadrágját, azzal tovább rohant. Zoltán Jánosnak szerencsére nem esett semmi baja.

— A királyné fiérével, Lajos bajor herczeggel és Mária Valéria főherczegnővel márcz. 16-án indul fel Bécsből Wiesbadenre. A királyné Hohenems grófnő név alatt utazik s távolléte egy havi időre ven tervezve, de meglehet, hogy ez idő 8—10 nappal meghosszabbíttatik.

— A soroksári postarablás ügyében beadott jelentés szerint a csendőrségnek sikerült megtudnia, hogy a postarablást két pörge kalapos és szürös egyén követte el, karácsony estéjén megfordultak Soroksáron és reggeli 2—2 óra közt Szent-Lőrincz egyik kocsijába tértek be. Emellett kétségtelen bizonyítékot szolgáltat az a körülmény, hogy a postakocsiból elrablott leveleket Szent-Lőrincz közelebb, az országot melletti árokban megtalálták.

— Az új stettlini zslnagóga felgyújtása ügyében Konitzban közelebb tartott meg az új végtárgyalás. A vádolt zsidók egymásra fogták a gaztettet s mindegyik a magára rótt bünt konokul tagadta. Az esküdtszék ilyen körülmények között kénytelen volt az összes vádoltakat felmenteni. Az ítélet már kihirdettetett.

Muzsák.

— Az operából. A m. kir. opera igazgatósága — mint értesülünk — Bertha Sándor

Párisban előadott „Korvin Mátys” című operájának előadási jogát megvásárolta.

Törvényszék.

— Verhovay bűnügyében a vádindítványt beterveztette jóváhagyás végett a főügyész elé Heil Fausztin alügyész. A P. Ll. közlése szerint a vádindítványok a javaslata Verhovay Gyulát a csángók, az Arany-szobor s a szabadság-szobor javára a Függetlenség 100 frtot jóval meghaladó összegben begyűlt adományok jogellenes elcsajátításának büntette (bűntető tv. 355.356 és 70. §-ai), a Péczely Kalmán javára kezéhez folyt 17 frt 40 krnyi adomány jogellenes elcsajátításának vétsége és az 1848 XVIII. tcz. §-a elleni kettős vétség (kaucazió-ügy) alapján. — Verhovay Lejost, a Függetlenség adminisztrációjának vezetőjét és Wilckens Gyula nyomdatulajdonost a csángók, az Arany-szobor, a szabadság-szobor s más kegyetes és közhasznú célok javára 100 forintot meghaladó összegben elküvetett jogellenes elcsajátítás büntette miatt vád alá helyezett s a végtárgyalásra tanukul Olah Zoltánt, Csajthay Ferenczet, Pokorny Jenőt, Técsi Lajost, Arlett Károlyt, Scholder Hugót, Vály Istvánt, Szilágy Gyulát és Waidl Emilt megidéztetni javasolja. Ellenben bizonyítékok elégtelensége miatt beszűntetni indítványozza a további büntető eljárást Verhovay Gyula ellen a budai honvédek javára befolyt adományok jogellenes elcsajátításának büntette s a Kovács Zsigmond által Szalay Károlynak való kézbesítésre átvett 50 frt s a Doleschall Gábor által a csángók részére átvett 2 frt jogellenes elcsajátításának vétsége miatt. Verhovay Gyula a vádirat kapcsában nyilatkozatot ad ki, mely így végződik: „...minthogy a Függetlenséghez ugy a csángók, mint a szabadság-szobor és Arany János szoborra e mai napig befolyt összegek a kezemmel levő feladási vévények és nyugták szerint az utolsó g r a s i g b e v a n n a k f i z e t v e, m i n t e r r ő l m i n d e n k i a z i l l e t ő h e l y e k e n m e g g y ő z ő d e s t s z e r e z h e t: j o g o m m a l e s k ö t e l e s s e g e m m e l e l v e, H e i l F a u s t i n k i r. a l g y ő z e s t a l a v á l ó h a z u g n a k e s g a z r á g a l m a z ó n a k n y i l v á n i t o m.”

— A zavargások. A kerépesi-uti zavargás ügyében a budapesti kir. törvényszék már meghozta a vádhatározatot. Vád alá lett helyezve 142 egyén lázadás s részben hatóság elleni erőszak miatt is. A végtárgyalást a határozat jogerőre emelkedése után fogják megtartani. — A vichnei és pereszini (Borsodm.) zavargási ügyben szintén meghozták a vádhatározatot, mely szerint 27 egyén lett vád alá helyezve lázadás miatt.

— Bécsben halálra ítélt magyar leány. A bécsi kivételes bíróság — mint tudósítónk sürgönyzi — ma gyilkosság büntette miatt kötel által való halálra ítélt a veszprémi születésű, 22 éves Németh Mari nevű cseledet, ki ujjon-

szlított gyermekét a Dunacsatornába dobta. A bíróság az enyhítő körülményeket tekintetbe véve, a halálbüntetés kimondása mellett elhatározta, hogy az elítéltet ő felsége kegyelmébe fogja ajánlani.

Közgazdaság.

— Az orsz. kiállítás építő-ipari szakbizottsága a bejelentési határidő lejártának közeledtével ismétten felkéri a hazai építészeket és építőiparosokat (nevezetesen kőbánya-tégla és csementgyártulajdonosokat, épület-lakatosokat, futési-szellőztetési és vízvezetékű berendezések készítőit, épület-asztalosokat, ácsokat s egyéb építő-iparágakkal foglalkozókat), hogy az országos kiállításn közérdeku építkezésekre vonatkozó termévekkel, illetőleg termékekkel, gyártmányokkal és készítményekkel minél tömegesebben részt venni s ezáltal a hazai építő-ipart a kiállításn mai fejlettségéhez méltóan bemutatni sziveskedjenek. A bejelentések az építő-ipari országos-kiállítás bizottsághoz (Budapest papnövelde utca 10. sz. a.) küldendők, mely bizottság a kiállításra vonatkozólag akár szóbeli, akár írásbeli felvilágosításokkal, ugyszintén bejelentő-ívekkel szívesen foglalkozik.

— Naptár. Kedd, márcz. 11. Heraklius. Nap kel 6 óra 40 perczkor.

— Színház. Kedd márcz. 11-én: „Csókon szerzett völegény” népszínmű 3 felv.

Szerkesztői posta.

U—j—n urnak, helyben. — Nem közölhető. Buzdíjuk azon esetben, ha szerző igen fiatal ember. P—y—f urnak, helyben. „Hősök sírján” cz. költeményben vannak len dűletes helyek. E z a némi simítással közölni fogjuk.

Vasuti személyvonatok menetrende.

Table with columns for destination (Budapestre, Ceglédre, Nagyvárodra), departure times, and arrival times. Includes a section for 'Erkezes' (Arrival) with specific times for Budapest, Miskolc, Szatmár, and Királyhídvész.

Feloldó szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kisó KUTASI IMRE.

Advertisement for Gyötrő köhögés, tüdő- és gyomor-betegségek meggyógyítva. Features text about Hoff János's cough medicine, testimonials, and a list of prices for various products like Malátakivonat and Malátacukor.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 frt - kr.
Fél évre . . . . . 5 " " "
Negyed évre . . . . . 2 " " "
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény fölött, Neve, helye, földrajzi, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAZOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

A kormány (r. e.) Az országban foglalkozik az ügyvédével s miután Petőfi és Jókai Mór ellen, hogy műveik ne hanem bizonyos időn belül, hanem közvetlenül képezendik: a bizottság biztosítja a . . . Futtat donjogát is. Ez a Futta prózairó, a ki és sokszor nagyon is gok eltűrésének árán dól össze és azután szer már e hírek köz magát — szolgál vel sajtónak.

Hermann Ottó szédében találóan kíméletes eljárás ezen fé lázító, teljesen üzleti donjogát az Arany J egy füst alatt biztos az eljárást nem csup de fölöslegesnek is tek események hű az esemény csakhamar és szerteszét repül nyire anélkül, hogy honnan és miként me Az igaz, hogy a távir »Correspondenz-Boreat a magok híret sa a a kit megvesztegettek melyen hallgatódzása pirszeletkéik ellopást gettek meg valami ké díjast, bizonyára befet matozni kell. A távir van annak biztosításá tartalmazó táviratról vegyen tudomást, a Csak hogy erre nézve lajd on jog (!) tó kedni, de a táviráb nokiai különben is es telezve a hivatali tito

Hanem ezekkel vet el miskulanciát kat (itt is, máshol kormánypartí lap, el lyek a maguk erejét kat) százakra menő áldozni azért, hogy tuk arról, hogy Tera nok megcsipkedte eg a mi igen jó benyom ságra, vagy azon Fiáth veszprémi főt zett.

Boldog Isten! jai megjelenessenek lapokat felülmulják, czióra, könyomatu ha ember busás adójáb kapnak ingyen távir ket és nagy szubve együttvéve sajt na polgárok zsebébe köz ügyefogyott kormány zik Budapestre, elősz jár- kel és kunyorál: a zsebében, a melyben vényszeknek (igy tört czenben és Ara rési, csőd s más ügye kormánylapban közölt káros eljárás — de az giti és így alkalmaz

És ennyi támoz lett az ember mégis ezek a kormánylapok ség és hírlapirói te helyett azonban üres tekintve, hogy minc nélkülözök. Ha a kor annyira s kissé a má ná, talán jobban öss

F ü s z e r -
anyag- és
festék-
üzlet.

E l s ő
debreczeni
uj kávé-
pörköldé.

Debreczen, főtér 7-dik szám alatt

Jutányos árak.

az „Arany Bika”-val szemben.

Uj fűszer- és anyag- és festék-kereskedésnek nevezhető a most berendezett és minden igénynek megfelelő üzlet, mely a **főtéren**, az „ARANY BIKÁ” szállodával szemben

RECHTNITZ FRIGYES BÓDOG

ELŐBB
ORMÓS GÁBOR

üzlet alatt a n. é. közönség részére nyitattot. Minden fent megnevezett szakmákba vágó cikkek, naponta friss élesztő, vetemény magvak t. cz. gazdák részére, stb. jutányos árak mellett raktáron tartatnak.

Gyors és pontos kiszolgálás

Legjobb minőségű áruk.

Előbb ORMÓS GÁBOR.

Hajdu-ház Csáthy-boltja mellett.

Szöllő-
vesszők
minden
t a j b a n.

Raktár
mindennemű
vetemény-
magvakból.

Teljes mérték.